

Labklājības ministrija

**FINANŠU
NOZARES
ASOCIĀCIJA**

SAPRAŠANĀS MEMORANDS

Par Valsts fondēto pensiju sistēmas turpmāko attīstību un paveicamo 2021. un 2022. gadā

Labklājības ministrija un Latvijas Finanšu nozares asociācija (turpmāk – Puses) pēc tikšanās 2021. gada 30. jūnijā vienojas par šādu saprašanās memorandu, lai stiprinātu kopīgu nostāju par 2021. un 2022. gadā veicamajiem prioritārajiem uzdevumiem.

Ņemot vērā, ka:

- a) *Valsts fondēto pensiju sistēmas mērķis ir, dodoties pensijā kopā ar valsts nefondēto pensiju shēmu, nodrošināt pietiekamu iepriekšējo darba ienākumu atvietošanu;*
- b) *Vidējie uzkrājumi uz vienu dalībnieku Latvijā ir salīdzinoši mazi, tādēļ ir svarīga vecumam atbilstoša, mērķtiecīga ieguldījumu stratēģija ar mērķi nodrošināt augstāku ienākumu aizstāšanas koeficientu. Tas ietver nepieciešamību cieši sadarboties gan fondēto pensiju shēmas dalībniekam, gan pārvaldītājam;*
- c) *Kopējais līdzekļu apjoms pensiju plānos ir nesalīdzināmi lielāks ar privāto pensiju fondu pensiju plānos esošajiem līdzekļiem, tādēļ ir nepieciešams šo resursu izmantot arī vietējās ekonomikas attīstīšanai;*
- d) *2021. gadā pieņemtie grozījumi Valsts fondēto pensiju likumā sper lielu soli pretim plašākai ieguldīšanai Latvijā. Piemēram, labāk regulēts atpirkšanas pienākums, ieviesti 100% akciju plāni un palielināts limits ilgtspējīgiem ieguldījumiem;*
- e) *Vēl joprojām ir svarīgi risināt ieguldīšanas kārtību līdz šim izveidotiem pensiju plāniem kontekstā ar zema riska ieguldījumiem nekustamajā īpašumā, kā arī citus jautājumus,*

Puses vienojas, ka:

1. Turpmākas izmaiņas Valsts fondēto pensiju likumā veicamas pēc rūpīgas izpētes un meklējot samērīgus risinājumus, tostarp, nemazinot šī brīža iemaksu apmēru un papildus apsverot individuālas brīvprātīgas dalībnieka un darba devēja ieguldījuma daļas iespēju. Svarīgi, ka sociālo iemaksu apmērs darba devējiem un darba ņēmējiem

ir attaisnojams ar papildu ienākumu avotu vecumdienās, kā arī papildu dodot pienesumu Latvijas ekonomikai.

2. Puses sadarbosies, lai pēc iespējas radītu priekšnoteikumus, ka pensiju plānu līdzekļi tiek ieguldīti Latvijas ekonomikā, nevis tikai indeksu fondos, piemērojot lētāku un ērtāku pasīvo ieguldīšanu citu valstu ekonomikās. Ņemot vērā ierobežoto biržas kapitalizāciju (tostarp tādēļ, ka lielie valsts uzņēmumi nav kotēti biržā Latvijā), kā rezultātā ieguldījumu iespējas caur regulēto tirgu šobrīd ir limitētas, aizvien lielāks fokuss jāliek uz piesardzīgu, bet aktīvu ieguldīšanu ieguldījumu plānu dalībnieku interesēs, izmantojot alternatīvos ieguldījumu fondus, it īpaši, ja ir runa par ilgtspējīgiem ieguldījumiem.
3. 2021. un 2022. gada laikā Puses cieši sadarbosies, lai īstenotu Valsts fondēto pensiju likuma pārejas noteikumu 33.punktā minēto uzdevumu paredzēt sistēmu, ka fondēto pensiju shēmas dalībnieks viņam ērtā vidē, kas nav tikai valsts uzturēta platforma, var apskatīt viņa uzkrājumu, kā arī fondēto pensiju shēmas pārvaldītājs ir tiesīgs uzzināt, kas ir viņa gala klienti – konkrētas fiziskās personas.

Memorands stājas spēkā 2021. gada 2. augustā.

Labklājības ministrs G. Eglītis

Latvijas Finanšu nozares asociācijas valdes priekšsēdētāja S. Bajāre

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR
DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**